

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta, ve věci žalobce: **R. P.**, nar. ..., bytem U C. 453, H. K., zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem AK v Praze 4, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 9. 2016 (v žalobě je uveden nesprávně datum 7. 6. 2016), č. j. KUKHK-29242/DS/2016/GL,

t a k t o :

- I. Žaloba s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

Žalovaný shora označeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Dvůr Králové nad Labem ze dne 7. 6. 2016, č. j. ODP/52262-2016/dum 4757-2015/dum, kterým tento prvoinstanční správní orgán uznal žalobce vinným ze spáchání správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých

zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon o silničním provozu“), a uložil mu pokutu ve výši 1.500,--Kč.

Tohoto správního deliktu se měl žalobce dopustit tím, že porušil ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, neboť jako provozovatel motorového vozidla tovární značky AUDI, registrační značky ..., nezajistil, aby při jeho užití na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem, konkrétně tím, že dne 16. 11. 2014, ve 22:10 hod., na pozemní komunikaci v obci Dvůr Králové n. L., ulice Tyršova silnice II/300 směr centrum, okr. Trutnov, v úseku platnosti dopravní značky IS 12a - „Obec“ a IS 12b - „Konec obce“, blíže neustanovený řidič při řízení motorového vozidla registrační značky ..., překročil nejvyšší dovolenou rychlost jízdy v obci stanovenou zvláštním právním předpisem na 50 km/hod., neboť mu byla automatizovaným technickým prostředkem typu SYDO Traffic Velocity, výrobní číslo GEMVEL0006, naměřena rychlost jízdy 66 km/hod. Při zvážení možné odchylky měřicího zařízení ve výši ± 3 km/h tedy byla naměřena nejnižší skutečná rychlost jízdy 63 km/hod., čímž nezjištěný řidič porušil ustanovení § 18 odst. 4 zákona o provozu na pozemních komunikacích a dopustil se přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o provozu na pozemních komunikacích. Za tento správní delikt byla žalobci uložena pokuta ve výši 1.500,--Kč a povinnost uhradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1.000,--Kč. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného včas podanou žalobou, kterou odůvodnil následujícím způsobem.

II.

Obsah žaloby

Žalobce shrnul žalobní námitky do sedmi bodů. V prvním z nich namítal, že pro vedení správního řízení nebyly naplněny předpoklady, když správní orgán podle něho neučinil všechny potřebné a nezbytné kroky k navázání kontaktu s řidičem předmětného vozidla panem L. Y. V opačném případě pak mohl vést přestupkové řízení právě s ním. Namítal, že správní orgán prováděl nadbytečná šetření, namísto toho, aby se obrátil přímo na žalobce či jeho zmocněnce (obchodní společnost FLEET Control, s.r.o.), kteří kontakt s panem L. Y., nar. ..., P. 15, P., mohli zprostředkovat, nebo mu přímo písemnosti od správního orgánu osobně doručit. Navíc, pokud správnímu orgánu bylo z úřední činnosti známo, že pan Y. je na dané adrese nekontaktní, měl mu ustanovit opatrovníka dle § 32 odst. 2 písm. d) správního řádu nebo mu doručovat veřejnou vyhláškou dle § 25 odst. 1 téhož zákona. Ve druhém žalobním bodu žalobce poukazoval na možnou účast soukromoprávního subjektu na měření rychlosti a tím i porušení § 79a zákona o silničním provozu. V dalším žalobním bodu se žalobce dovolával s odkazem na § 125e odst. 1 zákona o silničním provozu liberace s tím, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení své právní povinnosti stanovené v jeho § 10 odst. 3 zabránil. Dále žalobce vytýkal orgánům veřejné správy zúčastněným na řízení vady, k nimž mělo v průběhu řízení dojít, konkrétně, že ve věci bylo rozhodováno na základě podkladů, které nebyly předmětem dokazování, respektive, že o prováděném dokazování nebyl vyrozuměn. Tento postup způsobil podle žalobce rovněž nepřezkoumatelnost rozhodnutí.

V pátém žalobním bodu žalobce namítal, že nebylo provedeno jednání či dokazování mimo ústní jednání za jeho účasti, v následujících žalobních bodech pak spojoval nezákonnost žalovaného rozhodnutí s tvrzením, že skutková podstata daného správního deliktu je protiústavní a že žalovaný mu včas neposkytl informaci o osobě, která bude rozhodovat o jeho odvolání proti prvoinstančnímu správnímu rozhodnutí. Rozhodnutí tak pro něho bylo překvapivé.

V podrobnostech se krajský soud vrátí ke shora uvedeným žalobním bodům ještě dále, a to v souvislosti s jejich vypořádáním v části V. odůvodnění tohoto rozsudku. Ostatně obsah žaloby je účastníkům řízení znám a netřeba jej proto již jen z tohoto důvodu znovu opakovat.

Žalobce navrhoval zrušit jak žalované rozhodnutí, tak i rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu, jež mu předcházelo, a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný se vyjádřil k žalobě podáním ze dne 6. 12. 2016, ve kterém odkázal na obsah odůvodnění žalovaného rozhodnutí, v němž se věcí podrobně zabýval. Poté, co shrnul průběh správního řízení, zdůraznil, že v projednávané věci o správním deliktu nebylo ústní jednání nutné, neboť podklady pro rozhodnutí byly řádně zadokumentovány (Oznámení o přestupku na č. I. 2, fotodokumentace na č. I. 3 a protokol o provedení důkazu mimo ústní jednání na č. I. 42 správního spisu).

K námitce týkající se účasti soukromoprávního subjektu na měření žalovaný uvedl, že jedinými subjekty, které mohou podle § 79a zákona o silničním provozu, měřit rychlost vozidel na pozemních komunikacích, je Policie České republiky a obecní policie; ta za podmínky součinnosti s Policií České republiky a jen na místech policií určených. A žalovaný pokračoval s tím, že:

„Z hlediska technického je možné uvést, že SMLOUVA O NÁJMU ZAŘÍZENÍ O POSKYTOVÁNÍ SLUŽEB č. GE1/ZE130021/S 023, schválena usnesením rady města R/1501/2013-108 ze dne 20.08.2013 končí instalací záznamového systému – automatizovaných silničních rychloměrů a nastavení tolerance měřících zařízení, je ve výlučné kompetenci Města Dvůr Králové nad Labem, resp. obecní policie, která v rámci svých zákonných oprávnění provádí činnost jí svěřenou zákonem dle § 79a zákona o silničním provozu. Vlastní měření probíhá bez zásahu lidského činitele, fungování měřících zařízení je zcela automatické a nevyžaduje trvalou obsluhu. Technicky ani není možné, aby soukromoprávní subjekt jakkoliv do chodu měřícího zařízení zasahoval. Záznamy o provedených měřeních jsou automaticky generovány a zobrazovány v systému městské policie (<http://www.gemos.cz/dvurkralove/index.php?r=site/DokumentyNajemniSmlouva>).

Každé měřící zařízení je certifikováno ČMI, jeho spolehlivost každoročně ověřena a má veškerá potřebná povolení. Jakýkoliv zásah do pořízených obrazových záznamů je z technického hlediska naprosto vyloučen. Soukromoprávní subjekt správnímu orgánu pouze poskytuje technické prostředky nezbytné pro výkon veřejné správy, a to konkrétně měřící zařízení a software. Prostřednictvím těchto technických prostředků správní orgán zcela

samostatně a na vlastní odpovědnost vykonává veřejnou správu svěřenou mu zákonem. Takovýto postup je obvyklý v celé řadě oblastí veřejné správy, neboť není v praxi možné, aby vykonavatelé veřejné správy sami disponovali všemi technickými prostředky potřebnými pro výkon veřejné správy.

Žalobce měl možnost uplatnit své právo ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu, neboť byl správním orgánem I. stupně o tomto právu informován. Dále byl žalobce informován o tom, že bude ve smyslu ust. § 51 odst. 2 správního řádu prováděno dokazování mimo ústní jednání. Pro tento postup byly splněny podmínky, neboť žalobce byl včas vyrozuměn o provádění dokazování mimo ústní jednání (§ 51 odst. 2 správního řádu) a dále byl sepsán protokol (§ 18 odst. 1 téhož zákona). Důkaz listinou se provede tak, že se přečte nebo sdělí její obsah – o tomto způsobu dokazování byl odvolatel rovněž informován. Dle názoru odvolacího orgánu je tento postup ve shodě s rozsudkem Nejvyššího správního soudu č.j. 9As 139/2015 ze dne 07.01.2016 dostupný na www.nssoud.cz.

V žalobě jsou uvedeny námitky, které bylo možno uplatnit již v rámci odvolacího řízení, kdy by žalovaný měl možnost se s nimi řádně vypořádat. Žalobce podal v zákonné lhůtě blanketní odvolání, které bylo následně na výzvu správního orgánu doplněno. Žalobce namítal pouze tolik, že v řízení nebylo nařízeno ústní jednání, měl zájem se účastnit dokazováním, jehož provádění očekával právě v jeho průběhu. Nenařízením ústního jednání byla jeho práva zkrácena. Dále uvedl, že je přesvědčen, že správnímu orgánu nevzniklo právo zahájit řízení o správním deliktu, neboť měl věc řešit jako přestupek s konkrétní osobou přestupce, která mu byla známa. Dále namítá, že správní delikt byl již promlčen, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok. Další námitky žalobce neuplatnil a účelově je přesunul až do žaloby.“

Žalovaný uzavřel s tím, že k řízení přistoupil odpovědně a nezaopatř, posoudil všechny relevantní skutečnosti, včetně posouzení závažnosti jednání a důvodnosti uložené sankce. Napadené rozhodnutí považuje za věcně správné, odpovídající zjištěným (a ničím nevyvráceným) skutečnostem, jakož i závažnosti projednávaného protiprávního jednání. Navrhoval žalobu zamítnout.

IV.

Jednání krajského soudu

Krajský soud projednal žalobu dne 24. 10. 2017. Mgr. Jaroslav Topol, zástupce žalobce, se k jednání nedostavil, ačkoliv právě on nesouhlasil s rozhodnutím o věci samé bez jednání a svoji neúčast ani nijak neomluvil. Byl konstatován obsah žaloby, vyjádření žalovaného a pověřeným členem senátu shrnut dosavadní průběh správního řízení, včetně podstatných okolností dané věci.

Poté přistoupil krajský soud k dokazování, přičemž přečetl obsah Návodu k použití rychloměru SYDO Traffic Velocity od jeho výrobce společnosti Gemos CZ, s. r. o. (viz č. I. 63 až 66 soudního spisu), včetně certifikátu o schválení typu měřidla daného silničního rychloměru, vyhotoveného Českým metrologickým institutem ze dne 2. 2. 2012 (viz č. I. 67 až 70 soudního spisu). Dále krajský soud přečetl obsah stanoviska Ministerstva dopravy ze dne 29. 5. 2013 (viz č. I. 71 až 73 soudního spisu) a smlouvy č. GE1/ZE130021/S023 o nájmu zařízení a o poskytování služeb, uzavřené mezi pronajímatelem společnosti Gemos CZ, spol. s.r.o., a nájemce

městem Dvůr Králové nad Labem ze dne 2. 12. 2013 (viz čl. 42 a násl. soudního spisu).

Důkazy navrhované žalobcem k existenci schránky na adrese, kde měl pobývat pan L. Y., nájemní smlouvou uzavřenou mezi žalobcem a společností FLEET Control, s.r.o., a podnájemní smlouvou mezi touto společností a panem L. Y., nemohly být provedeny, neboť nebyly žalobcem (přes avízo v žalobě) krajskému soudu předloženy.

V.

Skutková zjištění a právní závěry krajského soudu

Krajský soud přezkoumal žalované rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“). Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného správního orgánu, přičemž rozsah jeho přezkumu byl vymezen žalobními body. Dospěl přitom k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům.

A. Skutkový stav věci

Správní orgán I. stupně obdržel dne 26. 1. 2015 od Městské policie Dvůr Králové nad Labem Oznámení o přestupku v dopravě (automatizované měření), který byl spáchán dne 16. 11. 2014 ve 22:10:53 hodin, kdy řidič motorového vozidla registrační značky ... překročil v obci Dvůr Králové nad Labem, ulice Tyršova, silnice II/300, směr centrum, nejvyšší dovolenou rychlost jízdy stanovenou místní úpravou provozu na pozemních komunikacích na 50 km/h, když mu byla silničním úsekovým rychloměrem SYDO Traffic Velocity, v. č. GEMVEL0006, naměřena rychlost jízdy 66 km/h, po zvážení odchylky měřicího zařízení +/- 3 km/h rychlost jízdy 63 km/h.

Vzhledem k tomu, že nebyl zjištěn řidič vozidla, zaslal správní orgán dne 9. 2. 2015 žalobci coby provozovateli vozidla dle výpisu z karty vozidla výzvu podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu. Ten na výzvu, která byla žalobci doručena dne 10. 2. 2015, nijak nereagoval. Správní orgán se pokusil žalobce kontaktovat ještě Výzvou k podání vysvětlení dle § 60 tehdy platného zákona o přestupcích ze dne 23. 3. 2015.

V reakci na to bylo správnímu orgánu doručeno vyjádření zmocněnce žalobce, společnosti FLEET Control, s. r. o., s uvedením řidiče vozidla, kterým měl být pan L. Y., nar. ..., P. 15, P. 1. Správní orgán proto jmenovaného podáním ze dne 14. 4. 2015 předvolal k podání vysvětlení v dané věci, avšak marně.

Z důvodů uvedených v opatření správního orgánu I. stupně ze dne 2. 11. 2015, č. j. ODP/116073-2015/dum 4757-2015/dum, správní orgán přestupek ze dne 16. 11. 2014 dle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích odložil.

Správní orgán dále vydal dne 11. 11. 2015 Oznámení o zahájení správního řízení spolu s vyzněním účastníka o provádění důkazů mimo ústní jednání a

poučením o možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí. K provedení důkazů mimo ústní jednání byl zároveň stanoven termín na 3. 12. 2015. Žalobce ani jeho zmocněnec se však k danému jednání nedostavili. Podle Záznamu ze správního spisu ze dne 3. 12. 2015 byly provedeny důkazy všemi listinami nacházejícími se do té doby ve správním spisu, a to v počtu listů 18 (viz č. I. 19 správního spisu). Poté bylo správním orgánem vydáno dne 11. 12. 2015 pod č. j.: ODP/132375-2015/dum 4757-2015/dum prvoinstanční správní rozhodnutí, ve kterém byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu a byla mu uložena pokuta ve výši 1.500,--Kč. K odvolání žalobce žalovaný dne 8. 3. 2016 rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušil, věc mu vrátil k dalšímu řízení a zavázal jej, aby provedl dokazování zákonem předepsaným způsobem, tedy aby o provádění důkazu listinou pořídil protokol, ve kterém podrobně popíše, jaké listiny k důkazu provedl a jaké skutečnosti z nich zjistil – pouhý soupis důkazního materiálu považoval za nedostatečný.

Správní orgán I. stupně poté dne 5. 5. 2016 vydal oznámení o pokračování správního řízení spolu s vyrozuměním účastníka o provádění důkazů mimo ústní jednání a poučením o možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí. Termín konání dokazování mimo ústní jednání byl stanoven na den 30. 5. 2016. K tomuto jednání se žalobce ani jeho zástupce, ačkoliv ten byl o něm řádně vyrozuměn, bez omluvy nedostavili. Další provádění důkazů mimo ústní jednání proto bylo prováděno bez jejich účasti. O tomto provádění důkazů byl sepsán protokol, v němž žalovaný podrobně popsal, které důkazy provedl, jaké skutečnosti zjistil z Oznámení o přestupku, fotografické dokumentace a z výpisu z karty osobního motorového vozidla tovární značky AUDI, registrační značky ... z centrálního registru vozidel na č. I. 4 správního spisu. Poté bylo dne 7. 6. 2016 vydáno další prvoinstanční správní rozhodnutí, ve kterém byl žalobce opět uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu a byla mu uložena pokuta ve výši 1.500 Kč. O odvolání žalobce (v němž vznesl námitku ohledně nenařízení ústního jednání, dále námitku, že mělo být zahájeno přestupkové řízení s jím označenou osobou, a námitku prekluze deliktu) rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím, jak shora uvedeno.

B. Právní závěry

Pokud jde o právní posouzení věci, považuje na tomto místě krajský soud za vhodné připomenout, vzhledem ke způsobu formulace žalobních bodů, že ačkoliv je povinností orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit, nelze tuto povinnost interpretovat jako požadavek detailní odpovědi na každou námitku (ve vztahu k soudům srov. např. odst. 61 rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve věci Van de Hurk v. Nizozemí). Nadto je třeba si uvědomit, že orgán veřejné moci na určitou námitku může reagovat i tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní. Tím se s námitkami účastníka řízení vždy - minimálně implicitně - vypořádá. Nelze proto bez dalšího uzavřít, že absence odpovědi na ten či onen argument žalobce v odůvodnění žalovaného rozhodnutí (či rozhodnutí soudu) způsobuje nezákonnost rozhodnutí či dokonce jeho nepřezkoumatelnost. Takovýto přístup by totiž mohl vést zejména u velmi obsáhlých podání, případně podání obsahujících námitky vymykající se rozumnému náhledu na věc, až k absurdním důsledkům a k porušení zásady efektivity a hospodárnosti řízení. Podstatné je, aby se správní orgán (či následně

správní soud) vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9Afs 70/2008 – 13).

Zároveň je nutné dodat, že rozsah reakce soudu na konkrétní námitky je co do šíře odůvodnění spjat s otázkou hledání míry. Proto zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 – 13, všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz) případně (za podmínek tomu přiměřeného kontextu) i s akceptací odpovědi implicitní (což připouští i Ústavní soud – srov. např. usnesení ze dne 18. 11. 2011, sp. zn. II. ÚS 2774/09, odstavec 4. odůvodnění, usnesení ze dne 11. 3. 2010, sp. zn. II. ÚS 609/10, odstavec 5. odůvodnění, usnesení ze dne 7. 5. 2009, sp. zn. II. ÚS 515/09, odstavec 6. odůvodnění, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 4 Ads 58/2011 – 72, atd.). Tzn., že na určitou námitku lze reagovat i (např.) tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí soud prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní tak, že toto zdůvodnění poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí. Ústavní soud v této souvislosti konstatoval, že: „není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.“ (srov. náleze ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, bod 68; srov. obdobně též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2013, č. j. 8 Afs 41/2012 - 50, bod 21, nebo ze dne 6. 6. 2013, č. j. 1 Afs 44/2013 - 30, bod 41, popř. ze dne 3. 7. 2013, č. j. 1 As 17/2013 – 50, bod 17). Ostatně i Ústavní soud v případě, že námitky stěžovatelů nejsou způsobilé změnit výrok rozhodnutí, tyto nevypořádává (srov. např. bod 24. nálezu ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. II. ÚS 2029/08; Ústavní soud zde uvedl, že: „Ústavní soud se nezabýval dalšími námitkami stěžovatelky, protože by rozhodnutí o nich nebylo způsobilé změnit výrok.“), neboť si je plně vědom toho, že požadavky kladené na orgány veřejné moci - pokud jde o detailnost a rozsah vypořádání se s námitkami adresátů jejich aktů - nesmí být přemrštěné. Takové přehnané požadavky by byly výrazem přepjatého formalismu, který by ohrožoval funkčnost těchto orgánů, především pak jejich schopnost efektivně (zejména v přiměřené době a v odpovídajícím rozsahu) plnit zákonem jim uložené úkoly.

K tomu lze ještě uvést, že povinnost posoudit všechny žalobní námitky neznamená, že krajský soud je povinen reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit, když jeho úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19). Anebo jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013, který lze aplikovat nejen na odůvodnění rozsudku soudu, ale analogicky a logicky i na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů:

„...přestože je třeba z hlediska ústavních principů důsledně trvat na povinnosti dostatečného odůvodnění rozhodnutí, nemůže být tato povinnost chápána dogmaticky. Rozsah této povinnosti se totiž může měnit podle povahy rozhodnutí a musí být posuzován s ohledem na okolnosti každého jednotlivého případu. Podstatné podle názoru Nejvyššího správního soudu je, aby se správní soud ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi stěžejními námitkami účastníka řízení, což může v některých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek. Absence výslovného posouzení dílčí žalobní námitky, která souvisela

s námitkami stěžejními, za situace, kdy městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku dospěl k věcně správnému závěru, že stěžovatel neunesl v daňovém řízení důkazní břemeno, neboť důkazy jím předložené neprokázaly u sporných obchodních případů splnění podmínek pro uplatnění nároku na odpočet DPH, nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost. V této souvislosti lze odkázat např. na náleží Ústavního soudu ze dne 21. 12. 2004, sp. zn. II. ÚS 67/04, v němž bylo zdůrazněno, že z hlediska splnění náležitostí rozhodnutí není povinností soudu se v jeho odůvodnění speciálně vyjadřovat ke všem jednotlivým argumentům účastníka podporujícím jeho konkrétní a z hlediska sporu pouze dílčí tvrzení, pokud stanovisko k nim jednoznačně a logicky vyplývá ze soudem učiněných závěrů.“

Dále platí, že samu okolnost, že soud nepřisvědčil argumentaci účastníka řízení, nelze bez dalšího považovat za porušení jeho práv. Právo na spravedlivý proces nelze vykládat tak, že jde o právo jednotlivce na vyhovění jeho návrhu či na rozhodnutí v jeho prospěch (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 10. 2011, sp. zn. III. ÚS 2773/11, dostupné /stejně jako všechna v tomto rozsudku citovaná rozhodnutí Ústavního soudu/ na <http://nalus.usoud.cz>).

Krajský soud dále předepisuje, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47).

A nyní k jednotlivým žalobním bodům:

1. Nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku

Žalobce namítal, že správní orgán I. stupně spatřoval naplnění požadavků nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu v tom, že jím označenou osobu vyzval k podání vysvětlení písemností směřovanou na jím uvedenou adresu, přičemž ta se vrátila jako nedoručitelná s poznámkou, že její adresát je na ní neznámý. Dále vycházel ze zjištění, že „V jiném řízení, kde byl pan Y. též označen jako řidič vozidla (a kde obviněného ze správního deliktu zastupovala shodná osoba, jako žalobce), správní orgán požádal Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky o lustraci a informaci k pobytu pana Y.“ (viz bod 10 žaloby). Rovněž konstatoval, že pan Y. v minulosti neúspěšně žádal o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky, poslední údaj o pobytu pana Y. v elektronické evidenci žadatelů o udělení mezinárodní ochrany je ze dne 27. 9. 2011, kdy opustil Pobytové středisko Kostelec nad Orlicí a že jmenovaný nepobývá v současné době v České republice a je veden v evidenci nežádoucích osob, neboť je správně vyhoštěn s platností do dne 31. 12. 2009. Následně správní orgán požádal o lustraci pana L. Y. též Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje, odbor cizinecké policie, oddělení pobytových agend, které mu sdělilo, že „pan Y. byl uveden v evidenci nežádoucích osob do 22. 10. 2014, v současné době nemá na území České republiky povolen žádný pobytový status, ani o žádný druh pobytu nebo víza nemá požádáno, z čehož má vyplývat, že pan Y. by se neměl v současné době zdržovat na území České republiky.“ Jak krajský soud zjistil, vyjádření Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, je ze dne 10. 8. 2015 a spolu s informací o prověření

v evidencích cizinců ohledně L. Y. od Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje, odboru cizinecké policie, Oddělení pobytových agend ze dne 21. 8. 2015, jsou obě listiny součástí správního spisu.

Žalobce pokračoval s tím, že na základě uvedených skutečností (výše zmíněných vyjádření mocenských orgánů) prvoinstanční správní orgán uzavřel, že „pan Y. je nekontaktní a v době spáchání údajného přestupku se na území ČR nenacházel.“ Dále uvedl, že zmocněncem žalobce „je tato osoba uváděna v několika dalších spisových materiálech správních deliktů různých provozovatelů vozidel vedených na ODP Dvůr Králové nad Labem a jak je výše uvedeno, jedná se o osobu, která je správnímu orgánu nedostupná“ (viz žalobní bod č. 14).

Na rozdíl od správního orgánu má žalobce provedené úkony směřované ke zjištění pachatele přestupku, respektive k navázání kontaktu s ním, za nedostatečné a závěr o jeho nekontaktnosti za předčasný. Bylo by tomu podle něho jinak, pokud by správní orgán řešil otázku spojení se s panem L. Y. přímo s ním.

Vzniklou situaci, kdy podle správního orgánu nevyplývala z podání žalobce adresa, na které by byl pan Y. kontaktní, měl proto správní orgán řešit postupem podle § 37 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění. Jednalo orgán uzavřít, že skutečného řidiče nelze zjistit, jestliže žalobce nevyzval ke sdělení jiného kontaktu na pana L. Y., než který uvedl prvotně a nedal mu tak na vzniklou situaci reagovat, se totiž o případ, kdy sdělení o totožnosti řidiče vozidla fakticky neobsahovalo náležitosti, bylo vadné, neboť nevedlo ke zjištění totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Správní orgán tak podle žalobce neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, neboť měl žalobce vyzvat k tomu, aby své podání, v němž označil pana L. Y. za řidiče, opravil tak, aby jej mohl kontaktovat. Nebyl by to přitom prý ani žádný problém, jak je uvedeno v bodu 18. žaloby, podle něhož:

„Zmocněnec žalobce by přitom tuto vadu (nedostupnost pana Y. na uvedené adrese), pokud by mu byla známa, odstranil, neboť jeho zmocněnec stále disponoval telefonním číslem a e-mailem na pana Y., a mohl tedy případně zjistit aktuální adresu pana Y., na které mu lze doručovat, nebo si s panem Y. mohl domluvit schůzku a písemnosti od správního orgánu mu osobně doručit, případně by správnímu orgánu toliko poskytl telefonní číslo nebo e-mail na pana Y. a další postup nechal na něm.“

Protože správní orgán I. stupně uvedeným způsobem nepostupoval, neučinil podle žalobce nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Tím měl podle žalobce porušit zároveň základní zásady činnosti správních orgánů, mj. zásadu materiální pravdy, zásadu vyšetřovací, zásadu poučovací a zásadu součinnosti, neboť pokud správnímu orgánu bylo známo, že zmocněncem žalobce uváděná osoba je na sdělované adrese neznámá, měl o potížích s doručováním žalobce, resp. jeho zmocněnce, informovat ještě před vydáním rozhodnutí. Provozovatel vozidla se totiž může s označeným řidičem spojit i jiným způsobem, než pouze doručováním na adresu jeho pobytu.

V tomto směru žalobce odkazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014 – 45, podle něhož: „Nejvyšší správní soud považuje za vhodné úvodem poznamenat, že správní delikt provozovatele vozidla vymezený

v § 125f zákona lze chápat jako delikt subsidiární. Až v případě, že není možné s určitostí zjistit řidiče vozidla, který spáchal předmětný přestupek, činí zákon odpovědným provozovatele vozidla za to, že svěřil řízení vozidla jinému a nezajistil, aby byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích [viz § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, podle něhož obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno]. Primárně tedy za spáchaný delikt odpovídá řidič vozidla. Až tehdy, nelze-li skutečného řidiče na základě žádných důkazů či indicií zjistit a vést proti němu přestupkové řízení, nese odpovědnost za delikt provozovatel vozidla.“

Žalobce má za to, že správní orgán nemohl uzavřít, že skutečného řidiče nelze zjistit, když jej nevyzval ke sdělení jiného kontaktu na pana L. Y., když na jím sdělené adrese měl být jmenovaný neznámý, nebo mu alespoň nedal možnost reagovat na zjištění správního orgánu, že pan L. Y. je na sdělené adrese neznámý. V těchto souvislostech se odkazoval též na tu část rozsudku nadepsaného krajského soudu ze dne 15. 8. 2014, č. j. 30A 43/2014 – 40, v níž bylo uvedeno, že: „Řízení o správním deliktu provozovatele vozidla bylo zahájeno v rozporu se zákonem, neboť správní orgán nedostal svým povinnostem objektivně zjistit skutkový stav týkající se sporného přestupku a svým ryze formálním přístupem přenesl zavinění za spáchaný přestupek na žalobce, ačkoli ten od počátku řízení na osobu přestupce jasně poukazoval. Správní orgán v daném případě rezignoval na hledání, resp. potrestání skutečného pachatele přestupku, a ve výsledku se toliko zaměřil na potrestání žalobce, který od počátku řízení se správními orgány spolupracoval a sdělil nezbytné informace pro identifikaci pachatele přestupku. Tento přístup, který by, pravda, mohl vést k rychlejšímu a pohodlnějšímu inkasování pokuty, ovšem nemůže krajský soud aprobovat.“

Podle žalobce byl navíc pan L. Y. na jím uvedené adrese znám, resp. měl na dané adrese poštovní schránku se svým jménem. Tvrdil, že k prokázání této skutečnosti předloží při jednání krajského soudu důkaz, jak je však uvedeno v protokolu z něho, žádný takový důkaz při projednání žaloby předložen nebyl.

Žalobce pokračoval s tím, že pokud bylo správnímu orgánu I. stupně z jeho úřední činnosti známo, že pan L.Y. na dané adrese není kontaktní, tak mu měl ustanovit opatrovníka ve smyslu § 32 odst. 2 písm. d) správního řádu, nebo mu doručovat veřejnou vyhláškou dle § 25 odst. 1 téhož zákona. Podle § 32 odst. 2 písm. d) správního řádu totiž „Správní orgán ustanoví opatrovníka osobám neznámého pobytu nebo sídla a osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat“. Podle § 25 odst. 1 správního řádu „Osobám neznámého pobytu nebo sídla a osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, jakož i osobám, které nejsou známy, a v dalších případech, které stanoví zákon, se doručuje veřejnou vyhláškou.“ Na podporu tohoto svého tvrzení odkazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2014, č. j. 1 As 106/2013 – 44, podle něhož: „Doručení písemnosti fikcí podle § 24 odst. 1 správního řádu z roku 2004 není vyloučeno ani tehdy, pokud se doručuje na adresu trvalého pobytu adresáta, kterou je adresa ohlašovny [§ 2 písm. d) zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech]. Doručení fikcí však není možné v situaci, kdy ohlašovna nepřebírá výzvy o uložení písemnosti (§ 23 odst. 4 a 5 správního řádu z roku 2004). V takovémto případě správní orgán ustanoví adresátovi opatrovníka dle § 32 odst. 2 správního řádu z roku 2004.“

Za nesprávný označil žalobce též závěr správního orgánu, podle něhož se pan L. Y. nevyskytoval v době spáchání přestupku na území České republiky, neboť nevyplyvá ze zmiňovaných sdělení Ministerstva vnitra a Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje. Naopak je z nich zřejmé, že tyto orgány nemají o současném pobytu jmenovaného na území České republiky žádné informace. Ze skutečnosti, že určitá osoba nemá dle evidencí veřejné správy na území České republiky povolen pobyt, resp., že se v nich nevyskytuje, totiž nelze učinit závěr, že se taková osoba na daném území skutečně nevyskytuje (existují totiž i případy nelegálního pobytu). Z absence povolení k pobytu však nelze žádným způsobem dovozovat, že se určitá osoba na daném území nenachází, neboť to pouze značí, co by mělo být, nijak to však nevypovídá o tom, co je.

Po projednání žaloby dospěl krajský soud k závěru, že námitka o neprovedení nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku a tím i tvrzení o nesplnění podmínek pro zahájení řízení o správním deliktu se žalobcem ve smyslu § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu, je nedůvodná. Vycházel přitom z judikatury Nejvyššího správního soudu, konkrétně jeho rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, v němž je pod body 16 a násl. uvedeno k dané otázce toto:

„Podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu správní orgán projedná správní delikt provozovatele vozidla teprve tehdy, učinil-li nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě [§ 125f odst. 4 písm. a)], nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno [§ 125f odst. 4 písm. b)]. Toto ustanovení vyjadřuje subsidiaritu odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, čj. 1 As 131/2014 – 45). „*Přednost*“ odpovědnosti za přestupek je patrná i z § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, podle kterého správní orgán poučí provozovatele, jehož vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku.

Při posuzování, zda správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nelze ztrácet ze zřetele smysl a účel úpravy správního deliktu provozovatele vozidla, kterým bylo postihnout tzv. problematiku osoby blízké. V případech překročení maximální povolené rychlosti naměřeného pomocí automatických radarů a v případech nesprávného parkování, správní orgány často jednoznačně zjistily spáchání přestupku, ale při zjišťování totožnosti pachatele byly odkázány na vysvětlení podané registrovaným provozovatelem vozidla. Pokud provozovatel odepřel podání vysvětlení s tím, že by jím vystavil postihu osobu blízkou (§ 60 odst. 1 věta za středníkem zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů), správní orgány se ocitly ve stavu důkazní nouze a věc odložily, protože při množství podobných dopravních přestupků bylo vyloučeno zjišťovat totožnost přestupců jinými způsoby. Cílem zavedení úpravy správního deliktu provozovatele vozidla bylo, aby zmíněná delikttní jednání nezůstala nepotrestána a aby za ně v případě nezjištění totožnosti pachatele odpovídal provozovatel vozidla, kterému byla § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu stanovena povinnost zajistit, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích (viz zápis z hlasování v Poslanecké sněmovně o návrhu novely zákona o silničním provozu vráceném Senátem ze dne 6.9.2011, dostupný na <http://www.psp.cz/eknih/2010ps/stenprot/021schuz/s021045.htm>). Kasační soud se vyjádřil k účelu úpravy, jež byla do zákona o silničním provozu vložena novelou provedenou zákonem č. 297/2011 Sb., v rozsudku ze dne 11. 12. 2014, čj. 3

As 7/2014 – 21: „*Evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primární identifikovatelnou a konkrétní osobou.*“

Šlo by proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit. Dobrý příklad poskytuje věc řešená Krajským soudem v Hradci Králové v rozsudku ze dne 28. 8. 2014, čj. 30 A 92/2013 – 27, kde provozovatelem vozidla byla autopůjčovna, která na základě výzvy poskytla správnímu orgánu údaje o subjektu, jenž měl v době spáchání přestupku vozidlo pronajaté, a přiložila příslušnou nájemní smlouvu; krajský soud uzavřel, že správní orgány měly vyvinout větší úsilí ke kontaktování označené obchodní společnosti a jejího jednatele, který dle sdělení provozovatele vozidlo osobně přebíral. Naopak pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení z důvodu podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích (srov. citovaný rozsudek 3 As 7/2014 – 21), nebo dochází-li k řetězení označených osob (označený řidič označí dalšího řidiče atd.), je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku pojedná správní delikt.“

V přezkoumávané věci žalobce sice označil k výzvě správního orgánu jako údajného řidiče pana L. Y., nar. ..., P. 15, P. 1, avšak s touto osobou se nepodařilo správnímu orgánu navázat kontakt. Jmenovaný totiž nereagoval na předvolání ze dne 14. 4. 2015 k podání vysvětlení ve věci podezření ze spáchání daného přestupku. Tato písemnost byla doručována jmenovanému prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, pan L. Y. si ji však nevyzvedl v úložní době a zásilka se vrátila správnímu orgánu s tím, že je adresát v místě neznámý (viz záznamy pošty na zásilce – doručence).

Právě na tuto nedbalost pana L. Y. je přiléhavá právní věta vyvozená z nálezu Ústavního soudu ze dne 10. 2. 2015, sp. zn. II. ÚS 3694/13-2, podle níž: „Doručování správních rozhodnutí představuje způsob komunikace mezi správním orgánem a účastníkem správního řízení. Lze proto očekávat a koneckonců i požadovat, aby z jejich strany nedocházelo ke vzájemným obstrukcím. Ústavní soud neposkytne ochranu jednání takového účastníka řízení, které lze označit za značně účelové, případně (přínejmenším) za ledabylé, a porušující zásadu, podle níž je každý povinen dbát o vlastní práva.“

Navíc třeba dodat, že krajskému soudu je z jeho úřední činnosti známo, že pan L. Y., nar. ..., P. 15, P. 1, je uváděn zastupující společností FLEET Control, s.r.o., jako řidič vozidla v analogických řízeních, jak bylo uvedeno např. již v rozhodnutích zdejšího krajského soudu sp. zn. 30 A 29/2016 nebo 30 A 38/2016, v nichž bylo řečeno, že:

„Dále správní orgán eviduje přestupky za správní delikt provozovatele vozidla zastupující společností FLEET Control, s.r.o., IČ 24149322, Praha 1, kde uvádí jako řidiče jmenovaného L. Y., nar. ..., bytem P. 15, P. 1 k (sp. zn.2015/3334/SPRKSR/KOG,2015/1888/SPRKSR/NOH,2015/4900/SPRKSR/SCHZ,2015/1165/SPRKSR/SCHZ,2015/2505/SPRKSR/NOH,2015/2092/SPRKSR/NOH,2014/1701/SPRKSR/SCHZ,2014/1918/SPRKSR/NOH,2015/1961/SPRKSR/KAM,2014/1274/SPRKSR/KOG,2015/820/SPRKSR/NOH,2015/2497/SPRKSR/SCHZ,2015/6668/SPRKSR/NOH,2014/1909/SPRKSR/NOH,2015/4772/SPRKSR/SCHZ,2015/7059/SPRKSR/NOH,2015/4690/SPRKSR/NOH,2015/5840/SPRKSR/NOH,2015/2652/SPRKSR/NOH,2015/458/SPRKSR/KAM a 2015/2551/SPRKSR/KAM). Správní orgán proto považoval uvedení této osoby coby řidiče vozidla za obstrukční postup ze strany žalobce.“

Není rovněž bez významu, že tato námitka se opírá pouze o údajné vyjádření se pana L. Y. k dané přestupkové věci, tedy osoby, která by se nejen neměla zdržovat na území České republiky, ale kterou podle dosavadních poznatků ještě žádný ze soudců nadepsaného krajského soudu, jeho oddělení správního soudnictví, ani oprávněných úředních osob, jejichž správní rozhodnutí jsou jím přezkoumávána, neviděl a neslyšel. Její relevantní existence coby řidiče dopouštějícího se přestupkového jednání, je tvrzena pouze žalobcem. Ani on, ani jeho zmocněnec - obchodní společnost FLEET Control, s.r.o., přitom neučinili nic, co by vedlo správní orgány či krajský soud ke kontaktu s ním. A to si prý s ním mohli kdykoliv domluvit schůzku, osobně mu doručovat písemnosti atd. Je proto skutečně pro soud nepředstavitelné, že je to právě tato osoba, která si jezdí po České republice v osobních motorových vozidlech jiných vlastníků (jen krajskému soudu jsou již známy desítky obdobných případů) a zprostředkovatel tohoto stavu obchodní společnost FLEET Control, s.r.o. a zároveň zmocněnec jiných žalobců v podobných skutkových věcech, není schopen předložit jediný důkaz na podporu svého tvrzení o tom, že řidičem byl vždy pan L. Y., že existuje. Ani jeho řidičský průkaz či jiný osobní doklad nepředložil alespoň v kopiích. Přeci nepůjčoval cizí motorová vozidla někomu, kdo řidičským oprávněním nedisponuje a na „dobré slovo“. Krátce řečeno, konstrukce žaloby o panu L. Y. je vzhledem k její četnosti a obsahu nedůvěryhodná. Jinými slovy, osoba pana L. Y. je předkládána správním orgánům a nadepsanému soudu jen ve virtuální podobě (viz ještě dále).

Další závažnou skutečností pro zahájení řízení o správním deliktu v dané věci je, že podle ustanovení § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích správní orgán věc odloží, jestliže nezjistí do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Vzhledem k tomu, že správní orgán nezjistil v přezkoumávané věci do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti osobě, jež byla označena za řidiče vozidla, nezbylo, než věc ve smyslu citovaného ustanovení odložit. Stalo se tak opatřením správního orgánu o odložení věci ze dne 2. 11. 2015, č. j.: ODP/116073-2015/dum 4757-2015/dum. Jiný postup, než zahájení řízení o správním deliktu, již nebyl vzhledem k uvedenému možný.

Je tak možno zkonstatovat, že Městský úřad Dvůr Králové nad Labem, odbor dopravy a silničního hospodářství, se pokusil v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu o doručení uvedené písemnosti, kterou chtěl dle § 60 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění, vyzvat označenou osobu k podání

vysvětlení ohledně dané deliktní věci, a to na adresu, kterou uvedl samotný žalobce (jeho zmocněnec). Podle krajského soudu tak učinil potřebné kroky ke zjištění pachatele přestupku podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu.

Za nadbytečný má krajský soud návrh žalobce, že když se nepodařilo správnímu orgánu navázat kontakt s jím označeným řidičem, tak že se měl obrátit na něho samotného. K tomu totiž jednak neměl správní orgán žádný zákonný důvod, a krom toho je přeci normální a logickou reakcí běžného občana, že na výzvu správního orgánu ke sdělení k osobě řidiče uvede hned svoji verzi a všechny indicie k ní. Co by tak mohl žalobce ještě nového k věci uvádět? Ostatně ani v žalobě v tomto směru nic neuvedl, kromě obecných proklamací. A nestalo se tak ani při jednání krajského soudu, na kterém trval, ale bez omluvy se jej nezúčastnil.

Jak již ale bylo uvedeno výše, podle ustanovení § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích správní orgán věc odloží, jestliže nezjistí do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Dozvěděl-li se proto správní orgán o spáchání daného přestupku dne 26. 1. 2015, musel zjistit skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti panu L. Y. nejpozději do 60 dnů od tohoto data. K tomu však nedošlo, když žalobce na výzvu správního orgánu ze dne 9. 2. 2015 k zaplacení určené částky, kterou si převzal dne 10. 2. 2015, vůbec nereagoval. Na další výzvu správního orgánu k podání vysvětlení ze dne 23. 3. 2015 pak odpověděl prostřednictvím svého zmocněnce až podáním ze dne 13. 4. 2015. Dlužno tak poznamenat, že to byl sám žalobce, který již jen svojí pasivitou zapříčinil marné uběhnutí zmíněné 60-ti denní lhůty. Krom toho uvedl správnímu orgánu takové údaje o řidiči předmětného vozidla, na jejichž základě neměl reálnou příležitost zjistit přestupce. Označil totiž za řidiče osobu, kterou nebylo možno úředně dohledat a ani jí doručovat úřední zásilky. Vzdor uplynutí uvedené 60-ti denní lhůty se správní orgán pokoušel označeného řidiče dále dohledat a kontaktovat jej. Dne 14. 4. 2015 mu zaslal předvolání k podání vysvětlení a o informace ohledně jeho osoby požádal Ministerstvo vnitra a Krajské ředitelství Policie Královéhradeckého kraje. Přesto zůstal pan L. Y. nekontaktní. Po uplynutí zmíněné 60-ti denní lhůty přitom nebyl k něčemu podobnému, ani k dalšímu kontaktování samotného žalobce, prostor.

Třeba přitom znovu zdůraznit, že ačkoliv žalobce tvrdil, že pan L. Y. se zdržoval na adrese, kterou správnímu orgánu uvedl, byl tam známý, respektive měl na dané adrese poštovní schránku se svým jménem, přičemž právě proto trval na veřejném projednání žaloby s tím, že o tom při něm předloží důkazy, nic takového neučinil. Žádné důkazy pro tato svá tvrzení krajskému soudu nepředestřel. Za takové situace však neexistovaly skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti konkrétní osobě (L. Y.) a správní orgán I. stupně postupoval správně, když řízení o přestupku nezahájil a věc odložil.

Dále si je třeba uvědomit, že přestupkové řízení je řízením zahajovaným v převážné většině z úřední povinnosti, tak jako by tomu bylo ostatně i v daném případě. Než k takovému řízení ale správní orgán přistoupí, musí mít dostatečné indicie k závěru, že se konkrétní osoba mohla přestupkového jednání skutečně dopustit. Před vlastním zahájením přestupkového řízení tedy existuje určité období „zjišťovací“, v němž správní orgán sumarizuje a hodnotí dostupné podklady, jež by mohly k zahájení přestupkového řízení vést. Byť při nich může správní orgán

provádět celou řadu úkonů, tak vzhledem k tomu, že ještě není vedeno vlastní přestupkové řízení, které je řízením správním, nevztahují se na ně ustanovení části druhé správního řádu, nazvané „Obecná ustanovení o správním řízení“. Tedy ani ustanovení § 25 odst. 1 správního řádu, které upravuje doručování úředních písemností veřejnou vyhláškou osobám neznámého pobytu a osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, jakož i osobám, které nejsou známy či ustanovení § 32 odst. 2 písm. d) téhož zákona, podle něhož správní orgán ustanoví opatrovníka osobám neznámého pobytu a sídla a osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat. Vytýkal-li proto žalobce správnímu orgánu porušení těchto zákonných ustanovení v době, kdy žádné přestupkové řízení vedeno nebylo, mýlil se. Ostatně těžko si lze představit, co by v té době, kdy přestupkové řízení ještě nebylo vedeno, měl např. takový opatrovník za úkol. Při pojetí, z něhož žalobce vycházel, snad jedině přidat se k hledání údajného přestupce. I to svědčí o neopodstatněnosti uvedených námitek a jejich iracionalitě.

Totéž lze říci i o námitce, že pokud z podání žalobce nevyplývala kontaktní adresa pana L. Y., tak že měl být tento nedostatek řešen postupem podle § 37 odst. 3 správního řádu. Rovněž tento institut je upraven v části druhé správního řádu, jejím oddílu 2, nazvaném „Úkony účastníků“, tedy je pro něj prostor v již zahájeném správním řízení. To nejen že nebylo vedeno (viz vpředu), ale žalobce v něm ani nemohl vystupovat jako jeho účastník, k jehož návrhu by mělo být vedeno. Vždyť žalobce se za přestupce neoznačil. O rozporuplnosti žaloby v tomto směru svědčí to, že na jedné straně žalobce tvrdí, že pan L. Y. byl kontaktní a známý na uvedené adrese a že to při jednání doloží důkazně, ale již v dalších žalobních bodech se dovolává postupů (doručování veřejnou vyhláškou a ustanovení opatrovníka), jež nasvědčují pravému opaku.

Ke shora uvedenému krajský soud dodává, že správní orgán postupuje při výkonu své pravomoci (výkonu veřejné správy) v období před zahájením přestupkového řízení podle základních zásad činnosti správních orgánů uvedených v § 2 až § 8 správního řádu, případně podle jeho části čtvrté (viz § 177 správního řádu).

Krajský soud je vzhledem k uvedenému přesvědčen o tom, že správní orgán podnikl potřebné úkony ke zjištění pachatele přestupku, že další již nebyly třeba. Ad absurdum by totiž pod požadavek žalobce „podnikat veškeré možné kroky“ bylo možno zahrnout i vyhlášení celostátního pátrání, což by byl prostředek zjevně neadekvátní, zvláště pak za situace, kdy je znám provozovatel vozidla, vlastník nástroje spáchání protiprávního skutku. Tento závěr není v rozporu ani se žalobcem zmiňovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014-45, když vzhledem ke způsobu jednání žalobce (viz výše) nebylo možno zjistit řidiče předmětného vozidla, který spáchal přestupek, a to nejen ve zmíněné 60-ti denní lhůtě, ale ani poté. Nepřípadný byl rovněž odkaz žalobce na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. 8. 2014, č. j. 30A 43/2014-40, když v něm pouze citoval jeho část bez toho, aniž by z ní dovodil jakékoliv právní závěry přílehlavé pro danou věc, zcela odlišnou od té, v níž bylo rozhodnuto uvedeným rozsudkem.

2. Účast soukromoprávního subjektu při měření rychlosti

V tomto žalobním bodu vyslovil žalobce pochybnost o tom, zda nebylo porušeno ustanovení § 79a zákona o silničním provozu. Podle něho „Za účelem zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích je policie a obecní policie oprávněna měřit rychlost vozidel. Obecní policie tuto činnost vykonává výhradně na místech určených policií, přitom postupuje v součinnosti s policií.“ Vycházel přitom ze skutečnosti, že podle ověřovacího listu č. 8012-OL-70011-14 je rychloměr, který byl pro měření rychlosti použit, ve vlastnictví soukromého subjektu, obchodní společnost GEMOS CZ, spol. s r.o. Proto také navrhoval provést důkaz smlouvou, která byla uzavřena mezi městem Dvůr Králové nad Labem a vlastníkem rychloměru ohledně jeho užití a její poměření s citovaným ustanovením § 79a.

Krajský soud tomuto návrhu vyhověl, když při projednání žaloby provedl důkaz Smlouvou o nájmu zařízení a o poskytování služeb č. GE1/ZE130021/S 023, uzavřenou mezi pronajímatelem rychloměru GEMOS CZ, spol. s r.o., a nájemcem městem Dvůr Králové nad Labem dne 2. 12. 2013. Z jejího obsahu nevyplývalo, že by pronajímatel (soukromý vlastník) měřicího zařízení mohl do jeho chodu jakkoliv zasahovat, když jeho povinnosti plynoucí z předmětné smlouvy spočívají v tom, že rychloměr, předmět nájmu, bude funkční (viz její Předmět smlouvy, bod 3. a násl.). Tato skutečnost není v rozporu s § 79a zákona o silničním provozu, měření rychlosti v daném případě nevykonával ani do něho nezasahoval soukromý subjekt – vlastník rychloměru. Rovněž v tomto směru se krajský soud ztotožnil se žalovaným, viz jeho vyjádření k žalobě.

3. Liberec

Obsahem této žalobní námitky bylo tvrzení žalobce, že v posuzované věci byl naplněn liberační důvod předvídaný ustanovením § 125e odst. 1 zákona o silničním provozu. Dle něho „Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila“.

Uvedené žalobní tvrzení nemůže být důvodné již jen proto, že předmětné ustanovení se týká možnosti liberace provozovatele – právnické osoby (případně podnikající fyzické osoby) dle předcházejícího ustanovení § 125d zákona o silničním provozu. Žalobce vždy vystupoval jako osoba fyzická nepodnikající (viz např. plná moc k zastupování).

Následující tvrzení žalobce, že své vozidlo pronajmul zmocněnci, aby ten dané vozidlo dále dával do podnájmu třetím osobám, přičemž v nájemní smlouvě se zmocněnec zavázal zajistit, aby podnájemci vozidla neporušovali povinnosti ze zákona o silničním provozu, jsou rovněž irelevantní, když žalobce existenci těchto dokladů (smluv) předně vůbec neprokázal. V žalobě avizované důkazy o uzavření takové nájemní smlouvy mezi žalobcem a nájemcem a následně podnájemní smlouvy mezi nájemcem a panem Y., nebyly v průběhu soudního řízení předloženy. Žalobce tak zůstal jen u ničím nepodložených tvrzení.

Pokud se jedná o správní delikty provozovatele vozidla dle § 125f zákona o silničním provozu (tak jako v přezkoumávané věci), může se provozovatel vozidla (ať už osoba fyzická či právnická) odpovědnosti za správní delikt zprostit toliko

v případech vymezených v odst. 5 této normy. Tedy pokud prokáže, že v době před porušením povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích

- a) bylo vozidlo, jehož je provozovatelem, odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou, nebo
- b) podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru vozidel.

Ani jeden z uvedených liberačních důvodů ovšem žalobcem tvrzen nebyl.

Žalobce dále v rámci této žalobní námitky (byť poněkud nesystémově) vytkl správním orgánům, že pokud správní orgán rozhodoval na základě informace vyplývající z jeho úřední činnosti, tedy že zmocněnec žalobce označuje pana Y. jako řidiče i v jiných řízeních o správních deliktech, v nichž vystupuje jako zmocněnec delikventů, jednalo se o podklad rozhodnutí, se kterým měl být žalobce seznámen a měl mít možnost vyjádřit se k němu před vydáním rozhodnutí.

Shora již krajský soud při referování obsahu správního spisu popsal, jaké kroky podnikl správní orgán I. stupně, aby kontaktoval žalobcem označeného řidiče vozidla v době spáchání přestupku (v podrobnostech krajský soud odkazuje rovněž na str. 3 a 4 prvoinstančního správního rozhodnutí). Vpředu také krajský soud podrobně odůvodnil, proč dle jeho názoru správní orgán I. stupně podnikl všechny nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu.

Pokud správní orgán I. stupně v odůvodnění svého rozhodnutí (viz ke konci prvního odstavce na str. 4) v rozsahu toliko jediné věty konstatoval, že ze strany zmocněnce žalobce je osoba pana L. Y. uváděna v několika dalších spisových materiálech správních deliktů různých provozovatelů vozidel vedených na ODP Dvůr Králové nad Labem, jednalo se již o postřeh z hlediska skutkového i právního nadbytečný. Skutečnost, že pan L. Y. je osobu nekontaktní, byla totiž v předmětném správním řízení spolehlivě prokázána řadou jiných důkazů (viz shora). Jednalo se tedy o skutkově odlišnou situaci, než v žalobcem odkazovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 5. 2010, č. j. 7 As 31/2010-94, jehož závěry tak nejsou na daný případ příléhavé.

Jak již krajský soud uvedl, správní orgán nepochybil, pokud nezahájil řízení o přestupku proti panu L. Y. a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti této osobě, a pokud následně zahájil správní řízení o správním deliktu dle § 125f zákona o silničním provozu s žalobcem coby provozovatelem vozidla, kterým byl spáchán přestupek. Dodatek správního orgánu, že má povědomost získanou na základě své úřední činnosti, že k obdobným závěrům dospěl i v řadě jiných správních řízení, která vedl, tak měl povahu ryze doplňující, pro shora uvedené závěry nebyl významný. Nebyl proto způsobit jakkoliv negativně se dotknout práv žalobce a nemohl tedy ani být důvodem překvapivosti vydaného rozhodnutí.

4. Vady správního řízení

Tento žalobní bod v sobě zahrnoval několik výtek ve vztahu k postupu správních orgánů.

a) V první řadě žalobce nesouhlasil s tím, že se správní orgány v odůvodnění svých rozhodnutí odvolaly v souvislosti s výkladem pojmu „automatizovaný technický prostředek používaný bez obsluhy“ na stanovisko Ministerstva dopravy ze dne 29. 5. 2013, č. j. 102/2013-160-OST/4 (dále také jen „Stanovisko“), aniž by touto listinou byl proveden důkaz. Neozřejmily ani, proč mají toto stanovisko při výkladu daného pojmu za směrodatné. Žalobce tak má pochybnost, zda použitý rychloměr skutečně automatizovaným technickým prostředkem bez obsluhy byl. V souvislosti s tím se dovolával provedení důkazu Návodem k použití rychloměru SYDO Traffic Velocity, jímž byla v daném případě změřena rychlost vozidla žalobce.

Předně nutno zmínit, že správní orgán I. stupně se sice v souvislosti s vymezením pojmu „automatický technický prostředek používaný bez obsluhy“ ve svém rozhodnutí na Stanovisko pouze odvolal a na základě něho osvětlil tento pojem (viz poslední odstavec dole na straně 5 rozhodnutí), svůj závěr, že se jedná o automatizovaný technický prostředek bez obsluhy, však opřel zejména o jiné důkazy, které ve správním spise založeny jsou (tj. Ověřovací list Českého metrologického institutu ze dne 17. 1. 2014, č. 8012-OL-70011-14, a vyjádření Policie České republiky, Územního odboru Trutnov, dopravního inspektorátu, ze dne 27. 11. 2013 k návrhu úseku pozemní komunikace vhodného pro měření rychlosti vozidel strážníky městské policie, a to konkrétně na silnici II/300 v ulici Tyršova, Dvůr Králové nad Labem).

Přestože je krajský soud toho názoru, že již jen na základě těchto důkazů lze dojít ke spolehlivému závěru, že v daném případě použitý rychloměr SYDO Traffic Velocity fungoval při měření rychlosti vozidla žalobce jako automatizovaný technický prostředek bez obsluhy, doplnil v tomto směru dokazování provedené správními orgány ve smyslu § 77 s. ř. s. A to právě zmíněným Stanoviskem a dále Návodem k použití rychloměru SYDO Traffic Velocity od jeho výrobce společnosti Gemos CZ, s. r. o. včetně Certifikátu o schválení typu měřidla daného silničního rychloměru vyhotoveného Českým metrologickým institutem dne 2. 2. 2012, č. 0111-CS-C004-12.

Pokud se jedná o pojem „automatizovaný technický prostředek bez obsluhy“, pak ten zakotvuje ustanovení § 125f odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu, podle něhož právnická nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídá, pokud porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích. Blíže však tento pojem nedefinuje.

Krajský soud proto neshledává závadným, pokud je při výkladu tohoto neurčitěho právního pojmu ze strany správních orgánů používán interní akt ústředního orgánu státní správy pro danou oblast. V daném případě tedy zmíněné stanovisko Ministerstva dopravy, v němž je tento pojem vykládán a jsou v něm vymezena jeho definiční kritéria.

Ministerstvo dopravy ve Stanovisku k determinaci automatizovaného technického prostředku bez obsluhy uvádí:

„Předně to jsou především (až na výjimky) technické prostředky trvale instalované, projektované a zabudované v určeném prostoru. Dovětek „používaného bez obsluhy“ je nezbytné chápat tak, že vlastní spuštění nebo spánkový režim zařízení je činěn automaticky či dálkovým nebo manuálním způsobem, avšak jakákoliv průběžná či operativní obsluha takového zařízení je v daném čase a místě vyloučena, a do vlastního výběru měřených vozidel nikterak nezasahuje.“ Za rozhodující podmínku pro statut daného rychloměru jako automatizovaného technického prostředku bez obsluhy je považována „skutečnost, že po uvedení měřicího zařízení do činnosti, vyhodnocuje toto měřicí zařízení rychlost jízdy všech vozidel (popř. vozidel, jejichž řidiči překročili hodnotu sledované rychlosti jízdy).“ Za další nezbytnou podmínku se považuje „skutečnost, že identita skutečného řidiče není v daný okamžik zjištělná, jinými slovy, že v daném místě a čase není organizováno kontrolní stanoviště, kde by mohlo být kontrolované vozidlo zastaveno a jeho řidič zjištěn.“

Krajský soud se ve shodě se správními orgány s těmito definičními kritérii plně ztotožňuje, neboť podstatu pojmu „automatizovaný technický prostředek bez obsluhy“ dle jeho názoru přiléhavě vystihují.

Že v daném případě použitý rychloměr SYDO Traffic Velocity fungoval při měření rychlosti vozidla žalobce jako automatizovaný technický prostředek bez obsluhy, pak dokládají jak shora zmíněné důkazy provedené již správními orgány, tak rovněž již citovaný Návod k použití rychloměru SYDO Traffic Velocity od jeho výrobce společnosti Gemos CZ, s. r. o. včetně Certifikátu o schválení typu měřidla daného silničního rychloměru vyhotoveného Českým metrologickým institutem dne 2. 2. 2012, č. 0111-CS-C004-12, který jako důkaz provedl při jednání krajský soud.

Hned v bodě 1. 1. uvedeného Certifikátu je daný rychloměr definován jako „silniční úsekový rychloměr s dlouhým měřícím úsekem“, který je určen „k automatickému měření průměrné rychlosti a dokumentaci překročení nejvyšší povolené rychlosti projíždějících vozidel.“

Skutečnost, že předmětný rychloměr naplňuje shora vymezené definiční znaky automatizovaného technického prostředku bez obsluhy, je pak zřejmá z dalšího obsahu jak Návodu k jeho obsluze (viz např. bod 2. – Ovládání rychloměru nebo bod 3. 1. – Kontrola značky), tak zmíněného Certifikátu (viz např. bod 1. 3. – Uspořádání rychloměru nebo bod 1. 4. – Snímek měřeného vozidla). Obsahy obou těchto důkazů nepovažuje krajský soud za potřebné v plném rozsahu opisovat, v podrobnostech na ně proto odkazuje.

Stejně jako na citované důkazy, které již provedly správní orgány ve správním řízení. Také ty závěr, že rychlost vozidla žalobce byla v daném případě změřena za pomoci automatizovaného technického prostředku bez obsluhy, prokazují.

Uvedené žalobní výtce tedy krajský soud přisvědčit nemohl.

b) Žalobce dále namítal, že správní orgán I. stupně neprovedl jako důkazy mimo ústní jednání souhlas Dopravního inspektorátu Policie České republiky, Územního odboru Trutnov s úsekovým měřením rychlosti v daném místě (datoval jej dnem 31. 12. 2014, jde však o souhlas ze dne 27. 11. 2013, č. j.: KRP-331-153/Čj-2013-051006), jakož ani listinami nacházejícími se ve správním spise na č. l. 2, 10, 11, 12

a 13. Přitom z obsahu těchto listin při svém rozhodování vycházel. Žalovaný přesto rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu potvrdil, a to i v rozporu se svou dosavadní rozhodovací praxí.

K této námitce třeba předně uvést, že podle § 51 odst. 2 věty první správního řádu musí být účastníci o provádění důkazů mimo ústní jednání včas vyrozuměni, nehrozí-li nebezpečí z prodlení. Správní orgán postupoval v souladu s tímto ustanovením, když Vyrozumění o provedení důkazů mimo ústní jednání spolu s poučením o možnosti vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí ve lhůtě 5 pracovních dnů ode dne provedení dokazování, žalobci, respektive jeho zmocněnci doručil celkem dvakrát, a to dne 13. 11. 2015 (pro jednání konané dne 3. 12. 2015) a dále dne 9. 5. 2016 (pro jednání konané dne 30. 5. 2016), vždy do datové schránky. Žalobce ani jeho zmocněnec se však k těmto jednáním, při nichž bylo prováděno dokazování, nedostavili a svého práva vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí tak nevyužili. Přitom právě při jednání dne 3. 12. 2015 byl proveden důkaz jak namítaným souhlasem Dopravního inspektorátu Policie České republiky, Územního odboru Trutnov, s úsekovým měřením rychlosti v daném místě, jakož i listinami nacházejícími se ve správním spise na č. l. 2, 10, 11, 12 a 13, jak plyne ze záznamu o něm na č. l. 19 správního spisu.

V souvislosti s tím zároveň krajský soud připomíná rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2013, č. j. 1 As 157/2012-40, podle něhož správní orgán není povinen postupovat dle § 52 odst. 2 správního řádu, tj. vyrozumět účastníka řízení o provádění důkazů mimo ústní jednání, jde-li o provedení důkazu listinou. Za situace, kdy správní orgán provádí dokazování mimo jednání bez přítomnosti jakékoliv další osoby (jako tomu bylo v přezkoumávané věci) a jde o provedení důkazu listinou, má tudíž krajský soud za to, že rozsah jeho formalizování, ať již ve formě protokolu či záznamu, nemůže převážet nad materiální stránkou věci. Jinými slovy, že samotná podrobnost popisu takového dokazování nemůže bez dalšího založit procesní vadu takové intenzity, která by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci.

Obiter dictum lze k dané otázce poznamenat, např. k námitce, že správní orgán neprovedl jako důkaz mimo ústní jednání souhlas Dopravního inspektorátu Policie České republiky, Územního odboru Trutnov (s čímž se krajský soud neztotožňuje), že tento podklad musí být bez ohledu na to i tak zmocněnci žalobce, obchodní společnosti FLEET Control, s.r.o., dostatečně znám z celé řady dalších obdobných deliktů spáchaných v obvodu působnosti Městského úřadu Dvůr Králové nad Labem, v nichž vystupuje pravidelně jako zmocněnec. Rozhodně pro něho nemohl být zmíněný souhlas svým obsahem překvapivý.

Správní orgán provedl dokazování mimo ústní jednání tedy celkem dvakrát, když o jednání konaném dne 3. 12. 2015 provedl Záznam a z jednání dne 30. 5. 2016 pořídil Protokol. V něm (viz č. l. 42 správního spisu) je uvedeno, které části správního spisu přitom byly čteny nahlas (dlužno poznamenat, že opakovaně, když byly předmětem dokazování již dne 3. 12. 2015) a co bylo dokazováním zjištěno.

Správní orgán zjistil z provedeného dokazování všechny rozhodné skutečnosti potřebné pro vydání rozhodnutí. Proto také vydal Městský úřad Dvůr Králové nad Labem rozhodnutí ve věci ze dne 7. 6. 2016, č. j.: ODP/52262-2016/dum 4757-

2015/dům (v pořadí druhé). Odvolání žalobce proti němu žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím zamítl a prvoinstanční správní rozhodnutí potvrdil. Dlužno přitom zdůraznit, že do doby vydání konečného prvoinstančního správního rozhodnutí se žalobce ani jeho zmocněnec neúčastnili dokazování, ačkoliv byl zmocněnec o provádění důkazů mimo ústní jednání včas informován. V této souvislosti mu byly správním orgánem sděleny také dny a hodiny, kdy tak mohli učinit, přesto těchto práv žalobce a jeho zmocněnec nevyužili. O obsah správního spisu projevil zmocněnec žalobce zájem až v odvolání proti rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu ze dne 11. 12. 2015, když se v něm dožadoval poskytnutí kopie jeho podstatných částí. Teprve v jeho doplnění ze dne 11. 1. 2016 (po předchozí výzvě k odstranění nedostatků odvolání) formuloval odvolací námitky. Namítal, že nebylo nařízeno ústní jednání, přičemž měl zájem účastnit se dokazování, že správní orgán nebyl oprávněn zahájit řízení o správním deliktu a že projednáváný správní delikt byl promlčen. Stejným způsobem postupoval žalobce i v případě odvolání proti prvoinstančnímu správnímu rozhodnutí ze dne 7. 6. 2016. Možno tak konstatovat, že namítané „neprovedení důkazů“ (viz výše) bylo žalobcem uplatněno až v žalobě, tedy že žalobce neměl v průběhu správního řízení tuto otázku pro rozhodnutí ve věci za podstatnou.

Z výše uvedeného a obsahů rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu a žalovaného je zřejmé, že tyto orgány veřejné správy dostaly svým povinností zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí v dané věci. Na této skutečnosti nic nezměnily ani krajským soudem provedené důkazy, když ty jejich zjištění ještě podpořily. Vzhledem k tomu krajský soud konstatuje, že správní orgán I. stupně provedl dokazování v rozsahu potřebném pro rozhodnutí.

Danému závěru koresponduje i judikát obsažený v rozsudku Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Ca 42/2007, když je v něm mimo jiné uvedeno následující: „Na základě obsahu správního spisu soud přisvědčuje žalobcově tvrzení, že o provádění důkazů listinou nebyl učiněn záznam do spisu podle § 53 odst. 6 věty první správního řádu. Ve spise jsou založeny toliko listiny, jimiž byl proveden důkaz, nikoli formální záznam o provedení důkazů těmito listinami. Jde tedy o porušení ustanovení o řízení před správním orgánem (§ 53 odst. 6 správního řádu), nicméně charakter tohoto pochybení sám o sobě neatakuje zákonnost napadeného rozhodnutí; jiná procesní pochybení, v jejichž souhrnu by k takovému ataku zákonnosti mohlo dojít, přitom soud nezjistil. I v případě, že by žalovaný o provádění důkazů listinami pořídil záznam, důkazní situace by se nijak nezměnila, tj. žalovaný by vycházel z týchž důkazů, z jakých vycházel, podklad rozhodnutí by byl materiálně týž, v napadeném rozhodnutí by bylo obsaženo totéž odůvodnění. Z odůvodnění rozhodnutí vydaných v obou stupních správního řízení vyplývá, že důkazy provedeny byly, žalobce přitom s nimi byl poté, kdy se staly součástí správního spisu, seznámen.“

Z uvedeného plyne, že i v případě, že by vůbec nebyl učiněn „soupis“ (záznam, protokol) provedených důkazů mimo ústní jednání, nemělo by to samo o sobě vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. V nadepsané věci byl učiněn o dokazování mimo ústní jednání Záznam i Protokol, v nichž byly zaznamenány rozhodující skutečnosti pro rozhodnutí ve věci. Rovněž je podstatné, že žalobci byla v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu dána možnost seznámit se a vyjádřit se ke všem podkladům rozhodnutí, ze kterých správní orgán vycházel. Tohoto práva však žalobce nevyužil.

Krajský soud tak uzavírá, že ani tuto žalobní námitku důvodnou neshledal, k porušení procesních práv žalobce v namítaném směru nedošlo.

c) Žalobce dále považuje rozhodnutí správního orgánu I. stupně za nepřezkoumatelné, neboť správní orgán neuvedl, odkud a jakým způsobem čerpal informace o tom, že se měřený úsek nachází v zastavěném území obce Dvůr Králové nad Labem, jak je dlouhý, že je na pozemní komunikaci označen bílým vodorovným značením a že se nachází mezi dopravními značkami č. IS 12a „Obec“ a č. IS 12b „Konec obce“. Nevysvětlil také, ve významu jakého zákona pojem „zastavěné území“ chápe. V souvislosti s tím žalobce odkázal na § 2 písm. cc) zákona o silničním provozu a na § 2 odst. 1 písm. d) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“). Dle něho správní orgány pochybily, pokud neprovedly dokazování, z něhož by vyplývalo, že celý měřený úsek probíhal zastavěným územím ve smyslu stavebního zákona (např. předložením kopie územního plánu). Pokud by tomu tak totiž nebylo, neplatil by po celém měřeném úseku rychlostní limit 50 km/h.

Totéž žalobce namítnul stran umístění příslušného dopravního značení na začátku a konci obce Dvůr Králové nad Labem. Ani to nebylo nijak prokazováno a závěr o něm je tak nepřezkoumatelný. Z obsahu správního spisu také nevyplývá (a správní orgány toto vůbec nezjišťovaly), kde měřený úsek začínal a končil.

K tomu krajský soud uvádí následující. Jednání nezjištěného řidiče vozidla provozovatele ze dne 16. 11. 2014 je přestupkem dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu, tedy překročením nejvyšší dovolené rychlosti v obci o méně než 20 km.h⁻¹ nebo mimo obec o méně než 30 km.h⁻¹. Jedná se tedy o přestupek spáchaný v obci, nikoliv překročením nejvyšší dovolené rychlosti v zastavěném území. Dle § 2 písm. cc) zákona o silničním provozu je obec zastavěným územím, jehož začátek a konec je na pozemní komunikaci označen příslušnými dopravními značkami; na účelových komunikacích se značky neosazují.

Pro naplnění skutkové podstaty žalobci vytýkanému deliktu je tedy relevantní, zda se měřený úsek nachází v obci ve smyslu zákona o silničním provozu, nikoliv zda celý měřený úsek probíhal zastavěným územím v kontextu namítaného stavebního zákona, případně zákona o ochraně zemědělského půdního fondu apod. Aplikace stavebního zákona, resp. územního plánu obce za účelem vymezení pojmu „zastavěné území obce“, jak se toho dožadoval žalobce, tak není na místě, neboť předpisy stavebního práva na danou problematiku vůbec nedopadají.

Že se měřený úsek skutečně nachází na silnici č. II/300 v obci Dvůr Králové nad Labem v ulici Tyršova mezi dopravními značkami „Obec“ a „Konec obce“, vyplývá nejen z přesné specifikace tohoto úseku ve správních rozhodnutích, ale také z důkazů provedených správním orgánem, a sice z oznámení o přestupku, z fotodokumentace, z Ověřovacího listu Českého metrologického institutu ze dne 17. 1. 2014, č. 8012-OL-70011-14, a z vyjádření Policie České republiky, Územního odboru Trutnov, dopravního inspektorátu, ze dne 27. 11. 2013, k návrhu úseku pozemní komunikace vhodné pro úsekové měření rychlosti vozidel strážníky městské policie.

Žalobce vytýká správním orgánům, že nezjišťovaly umístění dopravního značení na začátku a konci obce Dvůr Králové nad Labem, stejně jako kde měřený úsek začínal a končil. Toto tvrzení není jednak pravdivé, protože jak už uzavřel krajský soud shora, z citovaných důkazů má ve shodě se závěry správních orgánů za spolehlivě prokázané, že se měřený úsek nacházel na území obce ve smyslu § 2 písm. cc) zákona o silničním provozu. Tyto skutečnosti navíc žalobce nijak nevyvrátil a ani se o to nesnažil nejen ve správním řízení, neboť takové námitky v něm vůbec nevznikly, ale ani v přezkumném soudním řízení. I v něm totiž setrval jen na obecných a ničím nedoložených tvrzeních. Žalobcova tvrzená obava z toho, zda skutečně celý měřený úsek probíhal územím obce, tedy zda po celé délce měřeného úseku platil rychlostní limit 50 km/h, totiž není v žalobě podložena jediným důkazem. Žalobce nejen nedokazuje, ale ani netvrdí jediný relevantní moment, který by byl způsobilý závěry správních orgánů ohledně této problematiky zpochybnit. Žalobcovo tvrzení je tak v tomto směru pouze ničím nepodloženou hypotézou.

5. Neprovedení ústního jednání či dokazování mimo ústní jednání za osobní účasti žalobce

Žalobce dále namítl, že žalovaný potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně, ač jeho vydání nepředcházelo nařízení ústního jednání, na kterém by bylo provedeno dokazování za jeho osobní účasti. K nutnosti nařízení ústního jednání ve věci řízení o správním deliktu provozovatele vozidla podpořil žalobce svou argumentaci rozsudkem Nejvyššího správního soudu i rozsudky zdejšího krajského soudu, Krajského soudu v Ústí nad Labem a Krajského soudu v Plzni.

V tvrzeném pochybení spatřoval žalobce zkrácení svých práv dle čl. 6 odst. 1 a odst. 3 písm. c) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jakož i čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

K samotné otázce nařízení ústního jednání ve smyslu ustanovení § 49 odst. 1 věty první správního řádu při projednání správního deliktu provozovatele, dle kterého „ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné“, se již komplexně vyjádřil Nejvyšší správní soud v několika svých rozsudcích. Např. v rozsudku ze dne 16. 3. 2016, č. j. 1 As 166/2015-29, uvedl, že na řízení o správním deliktu sice dopadá čl. 6 Úmluvy v jeho trestní větvi, avšak judikatura Evropského soudu pro lidská práva setrvale stojí na základním principu, že řízení o trestním obvinění musí být spravedlivé jako celek. Z této judikatury dovodil, že správním orgánům projednávajícím obvinění ze správního deliktu neplyne jednoznačná povinnost nařídit vždy ústní jednání. V tomto směru uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, rovněž to, že: „... soulad řízení o správním deliktu s čl. 6 Evropské úmluvy je třeba hodnotit nejen v kontextu správního řízení, ale i navazujícího soudního řízení. Nedostatky správního řízení z pohledu záruk stanovených čl. 6 Evropské úmluvy nemají za následek rozpor s Evropskou úmluvou, má-li obviněný možnost napadnout správní rozhodnutí v soudním řízení, které jejím požadavkům vyhovuje (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. 2. 1984, Öztürk proti SRN, stížnost č. 8544/79, odst. 56). Nedostatek ústního jednání ve správním řízení tedy z pohledu Evropské úmluvy zhojil § 51 s. ř. s., podle kterého soud nařídí jednání k rozhodnutí o správní žalobě, ledaže strany souhlasí (byť implicitně) s rozhodnutím ve věci samé bez nařízení jednání. Stěžovatelce proto nebylo upřeno právo na ústní jednání. Nad rámec vypořádání této námitky

kasační soud upozorňuje, že v rozhodnutí o přijatelnosti ze dne 17. 5. 2011, Suhadolc proti Slovinsku, stížnost č. 57655/08, Evropský soud pro lidská práva neshledal porušení čl. 6 ani v případě, kdy správní soud odmítl žádost o nařízení jednání ve věci žaloby proti rozhodnutí o dopravním přestupku; zdůraznil přitom, že správní spis obsahoval dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí (záznam o měření rychlosti vozidla a obsahu alkoholu v dechu) a že obviněný měl příležitost zpochybnit spáchání přestupku v písemném vyjádření v rámci správního řízení a následně i ve správní žalobě.“

Nejvyšší správní soud se v posledně citovaném rozsudku zabýval i tím, zda povinnost nařídit jednání v řízení o správním deliktu plyne z vnitrostátní právní úpravy. K tomu uvedl: „Podle § 49 odst. 1 správního řádu správní orgán nařídí ústní jednání, je-li to nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků, případně stanoví-li to zákon. Zákon o přestupcích stanoví v § 74 odst. 1 správním orgánům povinnost nařídit v prvním stupni ústní jednání; tím je přestupkové řízení specifické (...). V řízení o správních deliktech správní orgány nemají povinnost vždy nařídit ústní jednání (...). V usnesení ze dne 3. 4. 2012, č. j. 7 As 57/2010-82, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu zdůraznil, že ve správním řízení trestní povahy je třeba dbát na dodržování zásady ústnosti, přimosti a bezprostřednosti. Provádění důkazů při jednání by proto mělo být pravidlem, od kterého se ale lze odchýlit v odůvodněných případech; v takovém případě správní orgán vyhotoví o provedení dokazování protokol podle § 18 správního řádu.“

Pokud se žalobce odvolával na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015-30, v souvislosti na „nekonání ústního jednání“, třeba konstatovat, že tak činil nepřipadným způsobem. Ostatně na tento rozsudek následně reagoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 6. 2016, č. j. 2 As 33/2016-53, mimo jiné takto:

„Další námitkou stěžovatel brojí proti závěru krajského soudu, jenž dovodil, že městský úřad nepochybil, nenařídil-li ústní jednání. Stejně tak nesouhlasí s tím, že o provádění důkazu listinou nemusí být účastník řízení předem vyrozuměn a že jej lze provést mimo jednání navíc bez toho, aby byl o tomto úkonu vyhotoven protokol.

Nejvyšší správní soud nemůže souhlasit ani s touto stěžovatelovou námitkou, přičemž poukazuje na velké množství vlastních rozsudků, které se týkaly totožné otázky (srov. např. rozsudek ze dne 22. 10. 2015, sp. zn. 8 As 110/2015, ze dne 16. 3. 2016, sp. zn. 1 As 166/2015, nebo ze dne 29. 3. 2016, sp. zn. 1 As 7/2016), tedy povinnosti správního orgánu nařídit ústní jednání v případě projednávání správního deliktu provozovatele vozidla.

I zde se Nejvyšší správní soud zcela ztotožňuje s názorem krajského soudu, že správní orgány nejsou povinny nařizovat ústní jednání v řízení o správních deliktech v situacích, kdy to není nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků (k podrobné argumentaci odůvodňující tento závěr srov. rozsudek ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 - 46, body 21 - 24, srov. i rozsudek ze dne 17. 3. 2016, č. j. 1 As 166/2015 - 29). Vzhledem k tomu, že v této části kasační stížnosti uplatňuje stěžovatel v zásadě stejnou argumentaci jako již dříve v řízení o žalobě, lze z důvodu procesní ekonomie v podrobnostech na příléhavé a vyčerpávající odůvodnění krajského soudu odkázat (ohledně možnosti takového postupu srov. např. rozsudek ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, nebo ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 - 47).

Obecně tedy platí, že ústní jednání správní orgán nařídí, je-li to nezbytné ke splnění účelu řízení. Nejvyšší správní soud tak posuzoval otázku, zda bylo ústní jednání nezbytné v této konkrétní věci, přičemž dospěl k závěru, že nikoli.

(-)

Za daných okolností nebylo ke splnění účelu řízení a uplatnění práv stěžovatele nezbytné nařizovat ústní jednání. Postupem správního orgánu byl skutkový stav dostatečně zjištěn a nebylo třeba provádět další dokazování, např. výsledkem zasahujícího policisty (srov. rozsudek ze dne 25. 6. 2014, č. j. 3 As 128/2013 - 36, nebo ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 - 70). Stěžovatel přitom měl dostatek prostoru k tomu, aby svá práva v řízení uplatnil. Stěžovatel navíc ani nesdělil žádné konkrétní skutečnosti, které chtěl uplatnit při jednání, a jeho námitka je tak zcela obecná a formalistická. Městský úřad proto nepochybil, pokud v souladu se zásadou procesní ekonomie v řízení ústní jednání nenařídil a rozhodl na základě podkladů obsažených ve správním spise.

Poukazuje-li stěžovatel na výše označený rozsudek devátého senátu, nelze konstatovat, že by s ním byl postup správních orgánů v rozporu. Ani tento rozsudek totiž nepovažoval provedení ústního jednání za nezbytnou součást řízení o správním deliktu. Poukázal pouze na to, že i za situace, provádí-li se dokazování mimo jednání, je vhodné předem o tom informovat účastníky řízení a příp. vyhotovit protokol. S uvedeným závěrem nelze než souhlasit, nicméně nutno poukázat také na konstantní judikaturu, dle níž platí, že ne každá procesní vada má vliv na zákonnost rozhodnutí. Takovou vadou je i provedení důkazu listinou mimo jednání bez toho, aby o tom byl vyhotoven protokol. Důkaz listinou je totiž specifický v tom, že účastník může zpochybňovat toliko správnost nebo pravost listiny, jejíž obsah je neměnný. Nachází-li se taková listina po celou dobu řízení ve spisu a účastník řízení se s ní může seznámit, nejde o vadu, která by mohla ovlivnit zákonnost řízení ani následného rozhodnutí, neboť účastníku řízení nic nebrání ji jakkoli konfrontovat kdykoli v průběhu řízení. Pokud by se samozřejmě jednalo o provádění jiného důkazu mimo ústní jednání (například výslech svědka), v takovém případě se uplatní devátým senátem nastíněný postup, aby nebyl účastník řízení jakkoli zkrácen na právech. Nejvyšší správní soud se i u přestupkového řízení, kdy je zákonem stanovena povinnost zásadně nařídít ústní jednání (oproti úpravě správních deliktů) vyjádřil v tom smyslu, že zásadní je, zda se účastník řízení mohl s daným důkazem seznámit a vyjádřit se k němu, nikoliv otázka, zda byl ryze formalisticky dodržen postup stanovený správním řádem (viz např. rozsudek ze dne 8. 2. 2012, č. j. 3 As 29/2011 – 51, nebo ze dne 21. 8. 2014, č. j. 10 As 16/2014 – 25, ze dne 12. 4. 2012, č. j. 9 As 107/2011 nebo ze dne 22. 10. 2008, č. j. 6 As 51/2007 – 228). Nejvyšší správní soud dále např. v rozsudcích ze dne 11. 1. 2012, č. j. 1 As 125/2011 – 163, a ze dne 8. 2. 2012, č. j. 3 As 29/2011 – 51, dospěl k závěru, že pokud správní orgán splní dvě podmínky, kterými jsou: (i) založení listiny do spisu podle § 17 odst. 1 správního řádu a (ii) účastník řízení má možnost se s těmito listinami seznámit při nahlížení do spisu podle § 36 odst. 3 správního řádu, lze provádět dokazování i jednoduše tím, že je listina vložena do spisu.

Od těchto závěrů se nemá Nejvyšší správní soud důvod odchýlit ani v nyní projednávané věci. Všechny listiny, z nichž správní orgán vycházel, byly po celou dobu řízení součástí spisu a stěžovatel byl obeznámen s možností se s nimi seznámit, případně je konfrontovat, nicméně zůstal pasivní. Ani tato námitka, kdy stěžovatel zpochybňoval toliko formální postup správních orgánů, není důvodná.“

Z uvedeného tedy jasně vyplývá, že se judikatura ustálila na jednoznačném závěru, že v případě, že je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné, musí se jednání ve správním řízení o správním deliktu provozovatele vozidla nařídit. Není-li tomu tak, ústní jednání být nařízeno nemusí. Neplatí tedy, že by v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla muselo být ústní jednání nařizováno vždy, jak bylo dříve dovozováno některými správními soudy, a to i soudem zdejším, jak upozornil žalobce.

V posuzované věci správní delikt spočíval v překročení nejvyšší povolené rychlosti, a to v obci Dvůr Králové nad Labem, zjištěné automatizovaným technickým prostředkem, SYDO Traffic Velocity. Skutkově se tedy jednalo o zcela jednoduchý případ. Deliktní jednání byla spolehlivě prokázána listinami založenými ve správním spise a nebyla tak splněna podmínka nezbytnosti ústního jednání. Lze tedy uzavřít, že v dané věci nemuselo být nařízeno ústní jednání, jak tvrdí žalobce. Ten se mohl se všemi rozhodnými skutečnostmi (listinami) seznámit postupem dle § 38 odst. 1 správního řádu (nahlížení do spisu) či podle § 36 odst. 3 správního řádu (seznámení s podklady rozhodnutí před jeho vydáním), o čemž byl správním orgánem I. stupně řádně poučen. To ostatně žalobce vůbec nepopírá, když v žalobním bodu č. 93 uvádí, že: Správní orgán prvního stupně sice vyrozuměl žalobce o konání dokazování mimo ústní jednání a o možnosti následného seznámení se s podklady dle § 36 odst. 3 správního řádu...“. To, že žalobce v rozporu se zásadou *vigilantibus iura scripta sunt* svá práva nevyužil, nemůže vytýkat správním orgánům, nýbrž pouze a jenom sobě, resp. zvolenému zmocněnci.

Pokud pak žalobce v žalobním bodu 91 tvrdil, že „I pokud by správní orgán během řízení seznal, že není nezbytné nařizovat ústní jednání, měl provést dokazování za osobní účasti žalobce jako účastníka řízení“, dlužno konstatovat, že žalobci či jeho zmocněnci nic nebránilo zúčastnit se dokazování mimo ústní jednání. Tvrdí-li nyní proto, že správní orgány porušily zásadu bezprostřednosti, když prováděly dokazování v nepřítomnosti žalobce, krajský soud se s touto námitkou neztotožňuje.

Dle § 51 odst. 2 správního řádu musí být účastníci řízení o provádění dokazování včas vyrozuměni, nehrozí-li nebezpečí z prodlení. Této své povinnosti správní orgán I. stupně dostál (viz shora). Žalobce se mýlí, pokud vytýká správnímu orgánu, že oznámení o provádění dokazování mimo ústní jednání měla obsahovat výslovné poučení o tom, že se tohoto dokazování může zúčastnit. Takovou povinnost správní řád neukládá. V uvedeném oznámení správní orgán I. stupně mimo jiné přesně popsal v jakou hodinu a v jaké místnosti budou důkazy prováděny. Dle krajského soudu musí být z takového oznámení účastníkovi řízení zřejmé, že je mu tato skutečnost, spolu s uvedenými detailními informacemi, sdělována právě proto, aby se dokazování mohl zúčastnit.

V případě jakýchkoliv pochybností navíc žalobci nic nebránilo v tom, aby správní orgán kontaktoval a tuto skutečnost si vyjasnil. Navíc za situace, kdy byl zastupován zmocněncem, který v obdobných věcech vystupuje systematicky a vytrvale. Není tak nějakým prostým a obyčejným subjektem, nýbrž zmocněncem s patřičnými praktickými zkušenostmi ze správních řízení o správních deliktech na úseku dopravy, podpořenými jistě i k tomu potřebnými znalostmi příslušných právních ustanovení. Nic takového se nestalo, naopak. Žalobce (jeho zmocněnec) neprojevil o účast při dokazování mimo ústní jednání sebemenší zájem. Nereagoval

ani na výslovné oznámení o možnosti seznámení se s podklady pro rozhodnutí. To jen podtrhuje účelovost dané žalobní námitky.

6. Protiústavnost

V tomto žalobním bodu žalobce namítal, že ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu je v rozporu s Ústavou, ústavními principy a základními právy. Ani tuto námitku neshledal krajský soud odůvodněnou.

Souladem ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu s ústavním pořádkem se totiž již opakovaně zabýval i Nejvyšší správní soud, např. v rozsudku ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016-40. Dospěl v něm k závěru, že toto ustanovení, resp. § 125f citovaného zákona, o odpovědnosti provozovatele vozidla, založené na objektivní odpovědnosti s možností liberace, za správní delikt spočívající v nezajištění, „aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem“ (např. za nedovolenou rychlost či neoprávněné zastavení nebo stání), není v rozporu s čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. s čl. 39 a čl. 40 Listiny základních práv a svobod, konkrétně s ústavní garancí principu presumpce neviny, práva nevypovídat a nebýt nucen k sebeobviňování (v podrobnostech krajský soud odkazuje na zmíněný rozsudek).

Krajský soud tyto závěry plně akceptuje. Zároveň dodává, že Ústavním soudem již byla posuzována ústavnost § 125f zákona o silničním provozu, který na citovaný § 10 odst. 3 navazuje (ustanovení § 125f odst. 1 doslovně opakuje skutkovou podstatu § 10 odst. 3), a to v souvislosti s návrhem na jeho zrušení. Ústavní soud tento návrh usnesením ze dne 22. 12. 2015, sp. zn. I. ÚS 508/15, odmítl s tím, že právní závěr o spáchání správního deliktu provozovatelem vozidla (stěžovatelem) a o uložení pokuty podle zákona o silničním provozu nevybočuje z ústavních kautel. Za tohoto stavu bylo bezpředmětné dále rozprádat námitky žalobce o tom, že řidič vozidla musel absolvovat autoškolu (to ovšem žalobce nijak neprokázal), a bylo proto na něm a pod jeho odpovědností dodržovat příslušné předpisy, či srovnávat práva a povinnosti vlastníka vozidla s právy a povinnostmi vlastníka zbraně.

7. Nesdělení oprávněné úřední osoby

Žalobce dále namítal, že přestože jeho zmocněnec v odvolání výslovně požádal žalovaného „o sdělení, které osoby se budou podílet na rozhodování o odvolání“, žalovaný této žádosti nevyhověl, ačkoliv dle § 15 odst. 4 správního řádu měl žalobce (jeho zmocněnec) na poskytnutí požadovaných informací nesporný nárok. Žalovaný proto postupoval v rozporu s citovaným zákonným ustanovením, když na výslovnou žádost zmocněnce žalobce o sdělení oprávněných úředních osob ve věci žalobce nijak nereagoval a vydal napadené rozhodnutí. Teprve z něho se žalobce dozvěděl, že oprávněnou úřední osobou je v dané věci Ing. L. G.. Tímto postupem žalovaný vyloučil, aby žalobce s požadovanými informacemi naložil tak, jak měl v úmyslu (tedy zvážit, zda podá námitku podjatosti).

Žalobce označil tento postup žalovaného za nesouladný se základními zásadami činnosti správních orgánů. Má jej za obcházení zákona, neboť uvedeným

postupem mu bylo fakticky znemožněno namítat podjatost oprávněné úřední osoby. Za situace, kdy informace o ní byly žalobci poskytnuty až spolu s rozhodnutím ve věci, muselo být žalovanému zřejmé (žalobce je přesvědčen, že to bylo cílem žalovaného), že již nebude moci účinně podat námitku podjatosti vůči oprávněné úřední osobě.

Z tohoto důvodu žalobce namítal, že oprávněná úřední osoba žalovaného je vůči němu podjatá, neboť její postup v řízení podle něho nasvědčuje tomu, že se snažila žalobce zbavit možnosti námitku podjatosti podat. Žalobce má za to, že důvod podjatosti oprávněné úřední osoby je zřejmě v tom, že tato osoba má negativní citový vztah k jeho zmocněnci ve správním řízení, neboť tento vystupuje ve větším počtu správních řízení jako zmocněnec, a to se značnou úspěšností.

Podle žalobce měla procesní vada spočívající v porušení § 15 odst. 4 správního řádu „za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí, neboť žalobce (resp. jeho zmocněnec) zcela legitimně očekával, že mu informace o oprávněných úředních osobách budou poskytnuty před vydáním napadeného rozhodnutí, neboť tyto informace požadoval k úvaze o vznesení námitky podjatosti, kterou je relevantně možné podat právě před vydáním rozhodnutí ve věci samé.

Zcela pochopitelně pak žalobce vyčkával s doplněním důvodů svého odvolání na okamžik poskytnutí informací o oprávněných úředních osobách, neboť pokud žalobce nevěděl, kdo jsou oprávněné úřední osoby, a tedy zda tyto nejsou podjaté, mohl předpokládat, že podjaté jsou, pročez zcela legitimně důvody svého odvolání nedoplňoval, neboť nebylo v jeho zájmu, aby se hypoteticky podjaté oprávněné úřední osoby seznamovaly s jeho argumentací, jakož se i obával toho, že by tyto osoby mohly jeho případné doplnění odvolání „zamlčet“, případně „ztratit“.

Žalobce uzavřel tuto námitku s tím, že byl zkrácen na svém právu uplatnit své stanovisko v odvolacím řízení, resp. realizovat své právo vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Žalované rozhodnutí tak pro něj bylo překvapivé, neboť zcela legitimně očekával, že před jeho vydáním bude žalovaným vyrozuměn o tom, kdo je oprávněnou úřední osobou v jeho věci. V tomto směru zároveň odkazoval na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 3. 2010, sp. zn. 32 Cdo 1019/2009, podle něhož: „Řízení je postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, jestliže odvolací soud vydal tzv. překvapivé rozhodnutí. Překvapivým je takové rozhodnutí, které nebylo možno na základě zjištěného skutkového stavu věci, postupu odvolacího soudu a dosud přednesených tvrzení účastníků řízení předvídat.“

Krajský soud považuje za nedůvodnou i tuto námitku, kterou žalobce brojí proti tomu, že mu v odvolacím řízení nebylo před vydáním rozhodnutí sděleno jméno oprávněné úřední osoby, která bude v jeho věci rozhodovat. Žalobou popsany a obsahu správního spisu odpovídající skutkový stav k této otázce sice nemá za žádoucí, nicméně jej zároveň nepovažuje bez přidružení dalších skutečností k němu za rozhodující pro osud rozhodnutí ve věci. Stejný názor je např. obsažen v Komentáři správního řádu JUDr. Josefa Vedrala, Ph.D., vydaného BOVA POLYGON, Praha 2006, v němž se na straně 143 k § 15 odst. 4 správního řádu mimo jiné uvádí: „Samotné porušení tohoto ustanovení, tedy skutečnost, že správní orgán nesdělí účastníkovi řízení, kdo je v dané věci oprávněnou osobou, jakkoliv jde o procesní pochybení správního orgánu, nicméně nezpůsobuje nezákonnost rozhodnutí, protože podle §

89 odst. 2 se k vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, nepřihlíží, což by byl i tento případ, což samozřejmě není návodem k tomu, aby správní orgány toto ustanovení nedodržovaly.“

Obdobně judikoval i Ústavní soud, když v usnesení ze dne 27. srpna 2003, sp. zn. I. ÚS 148/02, uvedl následující: „...samotné porušení procesních pravidel stanovených procesními právními předpisy ještě nemusí samo o sobě znamenat porušení práva na spravedlivý proces. V případě subjektivního práva na soudní a jinou právní ochranu je totiž třeba vždy zkoumat, jak porušení procesních předpisů zkrátilo jednotlivce na možnosti uplatňovat jednotlivá procesní práva a konat procesní úkony, jež by byly způsobilé přivodit pro jednotlivce příznivější rozhodnutí ve věci samé. Jakýkoliv proces neexistuje samoúčelně, nýbrž jeho cílem je dosažení vzniku, změny či zániku hmotných práv a povinností fyzických či právnických osob. Tato skutečnost se musí nutně odrážet také v rovině základních práv a svobod, v daném případě ve sféře vymezení rozsahu práva na spravedlivý proces. Teprve takové porušení objektivních procesních pravidel by mohlo být zásahem do subjektivního práva na spravedlivý proces, které by skutečně jednotlivce omezilo v některém konkrétním subjektivním procesním právu, například v nemožnosti provést konkrétní stěžovatelem zamýšlený procesní úkon, čímž by byl v důsledku znevýhodněn oproti jinému účastníkovi řízení či zkrácen na svých hmotných právech.“

V přezkoumávané věci to znamená, že žalobcem namítaná vada řízení o správním deliktu by mohla vést ke zrušení rozhodnutí žalovaného jen tehdy, pokud by mohla mít vliv na zákonnost tohoto rozhodnutí, tedy pokud by v jejím důsledku byl žalobce zkrácen na svých substantivních právech, k jejichž ochraně správní soudnictví primárně slouží. V konkrétní rovině to znamená, že o odvolání žalobce by musela rozhodovat vůči němu skutečně podjatá osoba. Tato skutečnost ale prokázána nebyla, když žalobní námitky vůči oprávněné úřední osobě neměl krajský soud za opodstatněné.

Podjatost úředních osob při výkonu veřejné moci upravuje § 14 správního řádu.

Žalobce spojoval námitku podjatosti vůči Ing. L. G. s tím, že jmenovaný zvolil uvedený postup záměrně, s cílem zbavit jej možnosti vznést námitku podjatosti. A to prý zřejmě proto (viz žalobní bod č. 106), že má k jeho zmocněnci negativní citový vztah, neboť vystupuje ve větším počtu správních řízení jako zmocněnec, a to se značnou úspěšností.

K tomu třeba předně uvést, že byť žalobce uplatňuje námitku podjatosti, tak že ji nespojuje se žádnou rozumnou konkrétní skutečností. Žalobce pouze tvrdí, že by mohla být podjatost spojena zřejmě s tím, že se jmenovaný setkává s jeho zmocněncem v řadě dalších správních řízení, v nichž má značnou úspěšnost, vedle zmíněného negativního vztahu. Na tom, že Ing. L. G. vyřizuje opakovaně správní delikty, ale není nic podivného, je-li jeho náplní práce v jednom z oddělení žalovaného právě vyřizování dopravních přestupků a správních deliktů s nimi spojených. Ostatně, pokud by se touto optikou poměřoval výkon funkcí soudců nadepsaného senátu, mohlo by se argumentovat zcela nepodloženě stejně. Ing. L. G. si nevybírá agendu, kterou bude vyřizovat, je mu přidělována jeho vedoucí. Dlužno přitom poznamenat, že stejnou námitku podjatosti vznáší zástupce žalobce

opakovaně nejen proti jmenovanému (viz např. věci spisových značek nadepsaného krajského soudu 30 A 134/2016, 30A 135/2016, 30 A 138/2016, 30A 141/2016 nebo 30A 147/2016), ale i proti dalším úředním osobám žalovaného, které vyřizují danou agendu, a to J. E. (viz např. věci spisových značek nadepsaného krajského soudu 30A 126/2016, 30A 128/2016, 30A 137/2016 nebo 30A 172/2016) či Mgr. J. K. (viz např. věc spisové značky nadepsaného krajského soudu 30A 125/2016).

O jakou úspěšnost či neúspěšnost se přitom vlastně má jednat, to žalobce vůbec neobjasnil. Jestli měla spočívat v tom, že Ing. L. G. je zklamán malou možností zamítnutí odvolání proti prvoinstančním správním rozhodnutím a potvrzovat je, oproti svým představám, a to v důsledku odporu zmocněnce žalobce ve správním řízení pro jeho schopnosti? Nebo jeho rozhodnutí neobstála v následném soudním přezkumném řízení? O tom se lze nejenom dohadovat, ale tato námitka není především ze strany žalobce důkazně doložena. Krajskému soudu v Hradci Králové pak nejsou uváděné okolnosti vůbec známy, když žádné evidence o nich si nevede.

Dle názoru krajského soudu nelze z takového obecného tvrzení dovodit, že jmenovaná úřední osoba má negativní poměr k zmocněnci žalobce. Žalobce netvrdil, že by v dalších správních řízeních rozhodovala právě tato jedna úřední osoba, ani netvrdil, že by se v těchto dalších správních řízeních dopouštěla čehokoliv, z čeho by bylo možno dovozovat její podjatost. Rovněž z ničeho nevyplývá, že by tato úřední osoba měla jakýkoliv zájem na výsledku řízení (ve kterém jde o bagatelní pokutu ve výši 1.500,--Kč), resp. že by měla zájem na zamlčení či ztrátě jakéhokoliv podání žalobce, a riskovala v důsledku toho trestní postih.

Třeba přitom poznamenat, že podjatost nelze spojovat s vlastním výsledkem řízení, s uspokojením či neuspokojením účastníka řízení v něm. Dále platí, že samu okolnost, že soud nepřisvědčil argumentaci účastníka řízení, nelze bez dalšího považovat za porušení jeho práv. Právo na spravedlivý proces nelze vykládat tak, že jde o právo jednotlivce na vyhovění jeho návrhu či na rozhodnutí v jeho prospěch (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 10. 2011, sp. zn. III. ÚS 2773/11).

Dle § 14 odst. 1 správního řádu je každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu, o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit. Žádná taková skutečnost nebyla krajským soudem zjištěna, když tvrzení žalobce zůstalo v této souvislosti jen v rovině čisté spekulace, nepodložené žádným důkazem, jenž by jen v náznacích mohl žalobci přisvědčovat.

Nutno též podotknout, že vychází-li tvrzení žalobce z údajných zkušeností (mluví o větším počtu správních řízení), tak i v případě, že by tato námitka byla shledána oprávněnou, tak by k ní stejně nebylo možno přihlídnout, neboť by byla uplatněna zřejmě opožděně. Podle § 14 odst. 2 správního řádu totiž může účastník řízení namítnout podjatost úřední osoby, jakmile se o ní dozví. K námitce se nepřihlídně, pokud účastník řízení o důvodu vyloučení prokazatelně věděl, ale bez zbytečného odkladu námitku neuplatnil. Žalobce prezentoval daný případ nikoliv jako jedinečný, ale jako stav trvající delší dobu, kdy již mohl jeho zmocněnec uvedenou námitku nejen uplatnit, ale především lépe střežit jeho práva. Tvrzené okolnosti, které

jsou podle obsahu námitky důvodem podjatosti, musely být žalobci a jeho zmocněnci známy již dříve.

Krajský soud proto shrnuje, že žádná ze žalobních námitek není důvodná, napadené rozhodnutí a jemu předcházející rozhodnutí správního orgánu I. stupně jsou správná a zákonná, a krajský soud tak musel žalobu jako nedůvodnou zamítnout ve smyslu ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s.

VI. Náklady řízení

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Pokud jde o žalovaného, nebylo zjištěno, že by mu nějaké náklady řízení v souvislosti s projednáním žaloby vznikly. Proto bylo rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (viz výrok II. tohoto rozsudku).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 24. říjen 2017

JUDr. Jan Rutsch v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
L. P.